

МАГІСТЕРІУМ

УДК 81'255.4:811.161.2:811.111

А. Г. Гусєва

ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКИХ ПОРІВНЯНЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

У статті розглянуто проблеми інтерпретації художніх засобів створення образності, зокрема авторських, стійких, національно-специфічних порівнянь і порівнянь із зоонімічною складовою. Визначено особливості структурних перетворень порівняльних зворотів і сформульовано основні перекладацькі стратегії відтворення образності англійських компаративних структур українською мовою.

Ключові слова: порівняння, компаративні конструкції, художній переклад, адекватні аналоги, еквіваленти, перекладацькі паралелі, описовий переклад, звуження образу, семантична структура.

Художні переклади – це не фотографічні відображення першотворів, а їх змістові, стилістичні й прагматичні інваріантні відповідники, що викликають у читача ті самі емоції до зображеної дійсності та її героїв, що й оригінали [8, с. 18]. І все це відбувається тоді, коли твір майстерно перекладено. Усі роди художньої літератури – епос, лірика і драма – характеризуються емоційністю, експресивністю, образністю.

Потужним інструментом у художньому творі є залучення емоційно-експресивної лексики, а також використання тропів, зокрема порівнянь. Порівняння – це первинна, вихідна й тому найважливіша форма мовного образу, яка в художніх творах допомагає краще розкрити образи персонажів, виявляє найнесподіваніші зв'язки між двома поняттями та змушує твір зазвучати яскравими барвами [21, с. 252].

Метою статті є дослідження поняття “порівняння”, визначення видів англійських компаративних конструкцій та способів їх перекладу українською мовою.

За допомогою образних компаративних конструкцій автор може привертати увагу читача або впливати на його емоції. Основною невідповідністю, яка може виявитися при відтворенні цього стилістичного прийому в тексті перекладу, є заниження або завищення ступеня експресивності та, як наслідок, заниження або завищення загального емоційного фону твору, спотворене зображення характерів персонажів. Такі відхилення з боку перекладача можуть бути як свідомими, продиктованими бажанням перекладача допомогти читачеві точніше зрозуміти ситуацію, стан або характер персонажа, так і несвідомими, унаслідок суб'єктивного характеру сприйняття оригінального тексту [10, с. 6].

Проблему перекладу англійських порівнянь не тільки українською мовою, а й італійською, іспанською, німецькою, російською, мовами країн Близького Сходу досліджувало багато

вчених, серед них: П. Ньюмарк, М. Ларсон, П. Семюель, Д. Френк, Й. Нурізаде, П. Пієріні, В. Прищепа, Н. Гільченко, І. Алексєєва, Чіаппе та Кеннеді та ін. Усі вони підкреслюють необхідність збереження образності порівняння в перекладі, справедливо вважаючи, що, перш за все, перекладач повинен відтворити функцію прийому, а не сам прийом. Наприклад, видатний перекладознавець П. Ньюмарк вважає, що порівняння потрібно відтворювати в текстах будь-якого стилю, навіть в текстах науково-технічних. При цьому треба потурбуватися про те, щоб порівняння виявилось зрозумілим у культурологічному аспекті для читачів тексту мовою перекладу. Учений також підкреслює, що, оскільки головним завданням порівняння є створення точного опису, то в жодному разі не потрібно його опускати чи замінювати нейтральним висловлюванням [17, с. 88].

Мілдред Ларсон також вивчала питання перекладу образних засобів. У праці під назвою “Meaning-based Translation: A guide to cross-language equivalence” дослідниця висловлює думку, що в англійській мові порівняння складається з трьох частин, а саме: теми, яка містить фактичний компонент; зображення, яке містить образні компоненти, та домінанти – спільної ознаки предметів, явищ [15, с. 247]. М. Ларсон наголошує на тому, що тільки якщо всі ці три частини були точно розпізнані перекладачем у порівняльній структурі, може бути здійснено адекватний переклад образного засобу іншою мовою. При цьому найголовнішою частиною, яку потрібно відтворити в тексті перекладу, є саме зображення.

Перекладознавці П. Семюель та Д. Френк поділяють думку М. Ларсон, проте додають, що часто ці три частини порівняння є не експліцитно, а імпліцитно вираженими. У такому разі перекладач має перетворити імпліцитну частину порівняння на експліцитну, щоб читач тексту мовою перекладу міг зрозуміти вжите порівняння [20]. Звичайно ж, якщо перекладач вра-

жає, що цільова аудиторія має необхідні базові знання, які допоможуть зрозуміти вжите порівняння, то перекладач може залишити компаративну конструкцію без змін. В іншому випадку необхідно обов'язково додавати пояснювальну інформацію [16, с. 1].

Дослідники Чіаппе та Кеннеді вважають, що хоча порівняння й легко побачити та знайти в тексті, проте його не завжди легко зрозуміти. Перш за все, перекладач повинен розпізнати аспекти заявленої автором подібності – це і є головною проблемою, яка найчастіше перешкоджає правильній інтерпретації порівняльних конструкцій і призводить до опущення цих конструкцій при перекладі [14]. Подібну ідею можна знайти й у статті "Different Techniques of Translating Simile". Її автор, Й. Нурізаде, зазначає, що чим яскравіше порівняння і чим більше воно не схоже на звичайні вислови, які використовує мовець, тим більше зусиль треба докласти до його перекладу. Адже треба не тільки підібрати рівноцінну компаративну конструкцію, а й знайти в рідній мові такий порівняльний зворот, який настільки ж сильно вразить і здивує читача тексту мовою перекладу, як вражає іноземного читача те порівняння, що вжито в тексті оригіналу [18].

Кваліфікований перекладач зазвичай користується різними способами відтворення стилістичних прийомів, використаних в оригіналі для того, щоб надати тексту більшої яскравості та виразності. У перекладача завжди є вибір: або спробувати скопіювати прийом оригіналу, або, якщо це неможливо, створити в перекладі власний стилістичний засіб, що має аналогічний емоційний ефект. Це принцип стилістичної компенсації, про який К. І. Чуковський казав, що не метафору треба передавати метафорою, порівняння – порівнянням, а усмішку – усмішкою, сльозу – сльозою тощо. Тобто для перекладача важлива не форма, а скоріше функція стилістичного прийому в тексті. Адже метою перекладача є не механічне відтворення всіх стилістичних особливостей оригіналу, а створення рівноцінного ефекту на читача, який ще називають "тотожністю сприйняття" [7, с. 1]. Це означає певну свободу дій: граматичні засоби виразності можна передавати лексичними і навпаки; опустивши непередаване українською мовою стилістичне явище, перекладач поверне так званій "борг" тексту компенсацією, створивши в іншому місці тексту – там, де це найзручніше, – інший образ, але схожий стилістичної спрямованості.

Лінгвіст П. Пієріні довгий час вивчала особливості образного порівняння та в результаті вивела основні стратегії перекладу цього засобу виразності. Цих стратегій усього шість:

1) дослівний переклад порівняння зі збереженням форми, тобто самої порівняльної конструкції (наприклад: *I must if you insist on looking like a sun-flower against a tarred fence.* – Та, мабуть, доведеться, якщо ти й далі скидатимешся на соняшник під почорнілим тином.);

2) заміна порівняльної конструкції мови оригіналу на конструкцію мови перекладу (наприклад: *He began to shake as though he had the fever.* – Він затремтів, наче в лихоманці.);

3) часткова втрата образу порівняння (наприклад: *They were poster-like, formidable in their snow costumes.* – Впадали в око їхні яскраві, як на рекламних плакатах, постаті в лижних костюмах.);

4) збереження порівняльної конструкції мови оригіналу з доданням нової інформації в мові перекладу, при цьому відбувається так звана експлікація, пояснення якогось явища (наприклад: *Eyes shining like deep pools with starlight on them.* – Очі в неї сяють, немов глибокі чисті озера, в яких відбиваються зорі.);

5) заміна порівняльної конструкції мови оригіналу на більш яскраву та зрозумілу для реципієнтів, при цьому відбувається часткова або ж узагалі повна заміна образу (напр.: *The light of the cabin was lying on the surface of the dark swell like yellow oil.* – Світло з кают жовтими плямами відбивалось на воді.);

6) опущення порівняння в тексті перекладу (напр.: *For he hopped like a cricket; like a pea in a saucerpan.* – Бо той скакав, мов суха горошина у горщику.) [19, с. 31].

Окрім вищевказаних стратегій, учені зазвичай досліджують та порівнюють засоби оформлення порівняльних конструкцій у різних мовах, а також виявляють розбіжності в можливостях певних лексичних одиниць входити в ті чи інші порівняльні структури [13, с. 52].

Треба зазначити, що існує так звана група стійких порівнянь, яка також має свої особливості перекладу. Існує чотири проблеми, з якими стикається перекладач при інтерпретації стійких порівнянь:

1) належність стійких порівнянь англійської та української мов до різних стилістичних шарів лексики (наприклад: *to know like the book* (досл. знати як книгу) (нейтр.) – знати як облупленого (розм.)). Стикаючись з такою проблемою перекладач повинен зважити всі за і проти перш ніж перекласти нейтральне порівняння розмовним. Треба обов'язково врахувати стиль тексту та чи пасує подібний вислів тому чи іншому персонажеві твору;

2) національна специфіка образу стійких порівнянь (наприклад: *to grin like a Cheshire cat* (досл. посміхатися як чеширський кіт) – широко посміхатися). Подібна проблема постає перед перекладачем досить часто, адже в кожного народу є свої символи й реалії, які важко перекласти або пояснити, тому простіше просто ввести знайомий образ для читача мови перекладу;

3) різні асоціації, експресивність і оцінка, втілені в образі порівняння (наприклад: *to feel as snug as a bug in a rug* (досл. затишно, як комасі в килимі) – відчувати себе як у Христа за пазухою). Найкращим вирішенням подібної проблеми є пошук рівнозначного з погляду експресивності порівняння, але з іншим образом;

4) втрата фонетичних евфонічних засобів (наприклад: перекладаючи такі порівняння, в яких є

алітерація чи асонанс: *as busy as a bee* (досл. зайнятий мов бджола), *as red as raspberries* (досл. червоний наче малина), *as green as grass* (досл. зелений як трава)). Подібну проблему можна вирішити або, скалькуюавши порівняння, або опустивши його й скориставшись компенсацією в іншому відрізку тексту [12, с. 7].

Образність стійких порівнянь є однією з найважливіших характеристик, які впливають на якість перекладу. Найбільш простими для перекладу є універсальні одиниці, знайомі обом культурам (зазвичай вони відображають загальновідомі поняття, побудовані на античних і біблійних образах). Доволі часто образи порівняння в мові оригіналу й мові перекладу не схожі. Тоді для адекватного відтворення образності порівнянь перекладач вдається до використання аналогів, підбираючи їх відповідно до стилістичних, експресивних та оціночних вимог тексту [2, с. 14]. Наприклад, в українській мові кажуть: “співає як соловейко”, “сміливий як лев”, “упертий як осел”, “п’яний як свиня” тощо. Але подібна образність може виявитися незрозумілою для інших народів, мовою яких перекладається текст оригіналу. У такому разі перекладач має дуже добре подумати, перш ніж ввести незвичний для розуміння читача образ. Тобто при перекладі стійких у рідній мові порівнянь треба завжди зважати на особливості образності, які наявні в мові, якою перекладається текст. Про адекватний і еквівалентний переклад стійких порівнянь свідчить збереження не тільки фактичної, а й експресивної, емоційної та оцінної інформації [5, с. 111].

Порівняння завжди змушують перекладача зробити вибір: або перекладати образ звичним для себе, тобто таким, яким його створив автор, або створити незвичний для себе образ, але зрозумілий для читачів перекладеного тексту. У випадках розбіжності образів перекладач також завжди може звернутися до словників. Серед словників, які допомагають перекладати порівняння зі сталими образами є: “Словник стійких порівнянь” І. І. Гурина, “Двомовний словник стійких порівнянь” К. Мізіна, “Словник стійких порівнянь” О. Юрченка та А. Івченка та словник під назвою “Стіїкі порівняння у говірках” В. Чабаненка та Г. Добропольського. Вони містять як сталі порівняння рідної мови, так і варіанти перекладу англійської мови сталих порівнянь.

Найскладніше перекладати порівняння, що містять національно-специфічний образ, який може бути або незнайомий культурі перекладу, або інакше інтерпретуватися. Такі міжкультурні ускладнення вимагають особливого розгляду й вироблення спеціальної стратегії з подолання труднощів при перекладі. До національно-специфічних належать:

- по-перше, порівняння, образи яких характеризуються яскраво вираженим національним колоритом, наявністю реалій (*as cupping as Tabagui, to dance like Mor the Peacock*);
- по-друге, порівняння, образи яких схожі на рівні плану висловлення, але розрізняють-

ся за своїм змістовним наповненням і асоціаціями (*as scared as a rabbit, to work like a horse, as cross as a bear*) [4, с. 3].

Окрім цього, існує специфічна група порівнянь із зоонімічною складовою, яка використовується письменниками для зображення рис характеру героїв. А. В. Головня дослідив зоонімії у складі порівняльних конструкцій та вказав на певні труднощі їх перекладу. Учений акцентує увагу на тому, що, порівнюючи характеристики людей і тварин, автори обирають образи тих представників фауни, які є типовими для тієї чи іншої місцевості. Але така тенденція не завжди наявна. Наприклад, лев не є типовою твариною для території України або Великої Британії, хоча легенда про те, що це найхоробріший, найвідважніший і найсильніший звір серед усіх звірів, дійшла до обох країн, внаслідок чого лев і став символом хоробрості в обох культурах. Однак, найчастіше зоонімічні складові в українській та англійській мовах не збігаються, унаслідок чого перекладач змушений їх замінити на традиційні й звичні для своєї культури образи. Існують також випадки, коли взагалі йдеться про безеквівалентність. Наприклад, безеквівалентними є українські порівняння “лінивий, як ведмідь”, “заліг, як ведмідь у барлозі”. В англійській мові лінивість приписується іншим тваринам, а саме: зозулі, жабі, тхору та сові. Англійці кажуть: “*lazy as a cuckoo*” – “ледачий, як зозуля”, що пояснюється небажанням цього птаха вити гніздо і висиджувати потомство; “*lazy as a toad at the bottom of a well*” – “ледачий, наче жаба на дні криниці”; “*lazy as a polecat*” – “ледачий, як тхір”, оскільки береться до уваги звичка тхора спати по двадцять годин на добу; “*lazy as an owl*” – “ледачий, як сова”, бо цілий день сова спить, що є нехарактерним для жвавої людини [3, с. 5].

Отже, якщо в тексті оригіналу трапляються зоонімічні порівняння, у жодному разі не можна перекладати їх дослівно, не врахувавши того, що певні образи варіюються в різних культурах. Зазвичай порівняння із зоонімічною складовою відображають у своїй семантичній структурі специфіку культури народу, особливості його історичного розвитку. І тому, щоб у тексті перекладу читач правильно сприйняв і зрозумів вжите порівняння, перекладач має підібрати доцільний зоонімічний компонент, який найвдаліше відтворить ознаки, які вклав у порівняльну структуру автор тексту оригіналу.

Лінгвісти В. Н. Комісаров, Я. І. Рецкер та В. І. Тархов зазначають у “Посібнику з перекладу з англійської мови”, що в деяких англійських порівнянь є українські еквіваленти, тобто фігури мовлення, які створені за допомогою того самого образу (наприклад: *pale as a ghost* – блідий як привид; *slippery as an eel* – слизький як вугор; *bright as a day* – ясний як день; *black as a crow* – чорний як крук). Однак мовознавці зазначають, що найчастіше порівняння перекладаються за допомогою створення нового образу (наприклад: *cold as stone* (досл.

холодний як каміння) – холодний як лід; *as like as two peas* (досл. схожі як дві горошини) – як дві краплини води).

Приклади демонструють, що заміна нейтрального образу при перекладі незначна, тому що важливо лише зберегти образність та точно передати сенс фігурального висловлення. У тих же випадках, коли в українській мові немає образної одиниці, аналогічної за змістом, перекладач змушений або створювати дослівний еквівалент чи аналог, або використовувати описовий переклад. Наприклад: *as big as life* – в натуральну величину (описовий переклад); *as like as two peas* – як дві краплини води (аналог) [6, с. 153].

За словами І. С. Алексєєвої, порівняння завжди передаються з урахуванням структурних особливостей (непоширене, поширене, розгорнуте) та стилістичного забарвлення лексики, що до них входить (висока, поетична, проста мова) [1, с. 315]. Дослідниця також стверджує, що англійські порівняльні конструкції здебільшого не потребують семантичних та структурних перебудов при перекладі українською мовою, оскільки асоціації, що виникають у читача тексту оригіналу, можна передати в тексті перекладу за допомогою аналогічних синтаксичних структур і лексичних одиниць. У таких випадках мовознавці говорять про адекватні перекладацькі аналоги. Наприклад: *"She was like tigress ready to jump"* – *"Вона була немаче тигриця ладна стрибнути"*.

До згаданих аналогів доцільно буде зарахувати й перекладацькі паралелі, які зазнають незначних структурних змін у зв'язку з невідповідністю словотворчих систем англійської та української мов, а також через розбіжність у можливостях певних лексичних одиниць входити в певні порівняльні конструкції. Наприклад, оскільки сфера вживання англійської конструкції "компаратив + of + компаратор" ширша, ніж у її українського відповідника "компаратив + компаратор у родовому відмінку" [13, с. 148], то під час перекладу ця порівняльна структура зазнає трансформацій і найчастіше при її перекладі додається сполучник "як". Наприклад: *"He has the muscles of a boxer"* – *"У нього м'язи, як у боксера"*.

З позиції адекватності відтворюваного образу порівняння доцільно також розмежовувати еквівалентні перекладацькі відповідники та невідповідності. До еквівалентних порівняльних конструкцій мовознавці зараховують паралелі, що зазнають структурних змін зі збереженням чи незначними змінами лексико-семантичних і стилістичних особливостей компаративного композиту вихідної мови; допускається також незначна модифікація образу [11, с. 85].

Модифікація образу та структурні перетворення порівняльних конструкцій можуть бути зумовлені об'єктивними чинниками, зокрема, відсутністю в мові перекладу відповідників, а також традиціями мовлення. Так, наприклад, метафоричне висловлення швидкості руху в

українській мові можна передати за допомогою форми орудного відмінка іменників, що символізують найбільшу швидкість, наприклад, "бігти стрілою, кулею, кометою, метеором" тощо. Такі словосполучення переважно є загальновідомими й часто стають штампами. У зв'язку із цим в українському перекладі англійський компаратор *"a mad bullet-like charge"* перефразовується на *"кулею"*.

Структурного перетворення можуть зазнавати порівняльні конструкції з морфемним покажчиком порівняння – *like*. Наприклад, для адекватного відтворення образу в англо-українському перекладі наведеного нижче прикладу доцільним є введення основи порівняння – прикметника-означення "розжарений": *"the stove-like day"* – *"розжарений, мов піч, день"*. Введення основи порівняння простежується й при перекладі англійської прикладки українською мовою: *"sloe-eyes"* – *"чорні як терен очі"*. Проте здебільшого введення основи порівняння, а тим паче використання одного з прикметників-означень як основи порівняння призводить до звуження образу, оскільки прикметник-означення виражає якусь одну ознаку предмета, зосереджуючи на ній нашу увагу; він конкретизує, уточнює значення порівняння. Порівняння ж – багатше своїм значенням, воно здатне виразити кілька ознак чи особливостей предмета водночас [9, с. 51].

До суб'єктивних змін у семантичній структурі компаратора в англо-українському перекладі можна також віднести введення прикметників. Це допомагає підсилити стилістичний ефект порівняльної конструкції. Наприклад: *"He speaks like a Christian"* – *"Говорить він, як набожний християнин"*; *"his bed was like a rock"* – *"в нього не ліжка, а справжній камінь"*.

У випадку, коли компаративна конструкція в тексті перекладу опускається взагалі або зазнає такої перебудови, в результаті якої настає повна девальвація художнього образу або, навіть його втрата, то йдеться про невідповідності. Наприклад: *"...a siphon of soda crouched in the shadow like a bird with a long beak"* – *"...сифон із содовою, що причаївся в затінку, мов хижий птах"* [11, с. 86].

Висновки. Розглянувши всі вищезазначені пункти, необхідно зауважити, що порівняння серед усіх інших тропів посідає чи не найважливіше місце й дуже часто використовується не тільки поетами та прозаїками, а й мовцями в повсякденному житті. Проте його інтерпретація звичай викликає певні складнощі. Перекладач повинен пам'ятати, що здебільшого англійські порівняльні структури не потребують семантичних та структурних перебудов при перекладі українською мовою. Проте завжди треба враховувати той факт, що образи в англійській та українській мовах можуть відрізнятися, тому треба використовувати еквіваленти, аналоги, описовий переклад або введення основи порівняння, щоб зберегти образність, яку використав автор тексту оригіналу. Перекладач також

має проглядати словники сталих порівнянь для адекватного й точного перекладу, адже деякі порівняння є фіксованими. Якщо ж з певних причин при інтерпретації порівняння образ втрачається, то перекладач має компенсувати його відсутність іншими стилістичними засобами.

Список використаної літератури

1. Алексеева И. С. Введение в переводоведение : учеб. пособ. для студ. филол. и лингв. фак. высш. учеб. завед. / И. С. Алексеева. – Санкт-Петербург ; Москва : Филологический факультет СПбГУ : Академия, 2004. – 352 с.
2. Гайворонская Д. С. Особенности перевода устойчивых сравнений / Д. С. Гайворонская // Сборник работ 69-й научной конференции студентов и аспирантов Белорусского государственного университета, 14–17 мая 2012 г., Минск : в 3 ч. – Минск, 2013. – Ч. 2. – С. 12–16.
3. Головня А. В. Зоонім як складова порівняння на позначення рис характеру людини [Електронний ресурс] / А. В. Головня. – Режим доступу: <http://www.readera.org/article/zoonim-jak-skladova-porivnjannja-na-poznachennja-ryes-kharakteru-ljudyenyje-na-10-182581.html>.
4. Головня А. В. Способи передачі культурного компонента порівняння при перекладі художньої прози Редьярда Кіплінга [Електронний ресурс] / А. В. Головня ; Національний авіаційний університет. – Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua:8080/bitstream/NAU/107-72/2/ГОЛОВНЯ%20А.В.%20-%20стаття.pdf>.
5. Карабахцян Э. К. Особенности способов и приемов перевода фразеологизмов различных языковых культур / Э. К. Карабахцян, Е. О. Григорян // Филология и лингвистика в современном обществе : матер. междунар. науч. конф. (г. Москва, май 2012 г.). – Москва : Ваш полиграфический партнер, 2012. – С. 109–113.
6. Комиссаров В. Н. Пособие по переводу с английского языка на русский / В. Н. Комиссаров, Я. И. Рецкер, В. И. Тархов. – Москва : Высшая школа, 1965. – 287 с.
7. Коралова А. Л. Прагматические аспекты передачи образности в тексте перевода [Электронный ресурс] / А. Л. Коралова. – Режим доступа: <http://www.thinkaloud.ru/science/kog-obraz.pdf>.
8. Корунець І. В. Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. посіб. / І. В. Корунець. – Вінниця : Нова Книга, 2003. – 464 с.
9. Кучеренко І. К. Порівняльні конструкції мови в світлі граматики / І. К. Кучеренко. – Київ : Вид-во Київ. ун-ту, 1959. – 108 с.
10. Потапова А. Є. Відтворення стилістичних засобів у перекладі дитячої художньої літератури (на матеріалі українських, німецьких та російських перекладів творів Дж. К. Ролінг) : автореф. дис. ... канд. філол. наук / А. Є. Потапова. – Одеса, 2011. – 19 с.
11. Прищепа В. Е. Структурно-семантические особенности немецких компаративных композитов и их перевод (на материале романа Э. Штриттматтера “Чудодей”) / В. Е. Прищепа // Теория и практика перевода. – Киев : Вища школа, 1983. – Вип. 9. – С. 84–91.
12. Рыженкова А. А. Авторские преобразования устойчивых сравнений как объект перевода : автореф. дис. ... канд. филол. наук / А. А. Рыженкова. – Санкт-Петербург, 2009. – 19 с.
13. Сасіна В. П. Безсполучникові порівняння в російській та англійській мовах. Нариси з контрастивної лінгвістики : статті / В. П. Сасіна. – Київ, 1979. – С. 146–152.
14. Chiappe D. L. Are Metaphors Elliptical Similes? / D. L. Chiappe, J. M. Kennedy Journal of Psycholinguistic Research. – 2000. – 29 (4). – P. 371–398.
15. Larson M. L. Meaning-based Translation: A Guide to Cross-Language Equivalence / M. L. Larson. – New York ; London : University Press of America, 1984. – 537 p.
16. Mansour Sh. Strategies for Translation of Similes in Four Different Persian Translations of Hamlet [Electronic resource] / Sh. Mansour. – Mode of access: <http://ru.scribd.com/doc/203981729/Strategies-for-Translation-of-Similes-in-Four-Different-Persian-Translations-of-Hamlet>.
17. Newmark P. Approaches to Translation / P. Newmark. – Oxford : Pergamon Press, 1981. – 198 p.
18. Nourizadeh Y. Different techniques of translating simile. (Unpublished master's thesis) [Electronic resource] / Y. Nourizadeh. – Mode of access: <http://www.hrpub.org/download/20131107/LLS5-19300826.pdf>.
19. Pierini P. Simile in English: from Description to Translation [Electronic resource] / P. Pierini // Circulo de Linguistica Aplicada a la Communication. – Mode of access: <http://www.ucm.es/info/№29/pierini.pdf>, 2007.
20. Samuel P. Translating Poetry and Figurative Language into St. Lucian Creole. A paper presented at the Thirteenth Biennial Conference of the Society for Caribbean Linguistics in Mona, Jamaica, in August [Electronic resource] / P. Samuel, D. Frank. – Mode of access: <https://nurayomi.wordpress.com/2010/05/31/on-translating-figurative-language/>.
21. Todd Z. When Is a Dead Rainbow Not Like a Dead Rainbow? Investigating Differences Between Metaphor and Simile [Electronic resource] / Z. Todd, D. H. Clark // Researching and Applying Metaphor / ed. by L. Cameron and G. Low. – Mode of access: <http://stuttercut.org/Simile.pdf>.

Стаття надійшла до редакції 04.02.2015.

Гусева А. Г. Проблема перевода английских сравнений на украинский язык

В статье рассмотрена проблема интерпретации художественных средств создания образности, в частности авторских, устойчивых, национально-специфических сравнений и сравнений с зоонимическим компонентом в структуре. Определены особенности структурных преобразований сравнительных оборотов и выделены основные переводческие приемы воссоздания образности английских сравнительных структур в украинском языке.

Ключевые слова: *сравнения, компаративные конструкции, художественный перевод, адекватные аналоги, эквиваленты, переводческие параллели, описательный перевод, сужение образа, семантическая структура.*

Husieva A. The Problem of English Similes Translation into Ukrainian

This article examines the problem of interpretation of stylistic devices, namely author's similes, sustained similes, similes that contain nationally specific elements and zoonyms in their structure. This article also deals with the peculiarities of structural transformations within comparative constructions. Key translation strategies of the interpretation of English similes are specified.

The stylistic devices and especially simile have been extensively studied. Among the most prominent researchers of similes in the English language are S. Glucksberg, K. Mizin, M. Kuznets, Y. Skrebnev, V. Shenko, M. Knowles, M. Gotti, M. Larson, P. Pierini, P. Samuel, Z. Todd, M. Israel, D. Frank and some others. Such scholars as O. Levchenko, I. Huryn, V. Chabanenko and H. Dobropolskyi have compiled dictionaries of sustained similes and similes that contain nationally specific elements in their structure.

Translation techniques used for similes are basically the same as common translation techniques used for stylistic devices, but are somewhat different. They include literary translation, adequate analogues, parallel translation, descriptive translation, the narrowing of the simile image and the changes in the semantic structure. But there are cases when similes can't be translated according to these techniques, especially when they represent authorial new constructions created with the help of the existing models. In such cases translators use either compensation or they don't translate a simile at all replacing it with some other stylistic devices.

Key words: *simile, comparative constructions, literary translation, adequate analogues, equivalents, parallel translation, descriptive translation, narrowing of the simile image, semantic structure.*